

Notat ang. SAKS fra fagforeningene v/NTNU – FF, NITO, NTL, Parat og Tekna

Bakgrunn

SAKS er en utfordrende og omfattende sak. I bestillingen fra Kunnskapsdepartementet slås det fast at det er «kvaliteten på utdanningen og forskningen som skal legge føringer på strukturendringer». Målet om høyere kvalitet i forskning og utdanning, og en effektiv administrasjon, kan alle slutte seg til. Hvordan vi kommer dit er imidlertid diskutabelt.

I styremøtet 5.11.14 skal SAKS behandles, deretter skal det sendes et svar/innspill til KD. Et begrenset antall personer har jobbet med dette på NTNU det siste halve året, og bevisstheten de ansatte har om denne saken er fortsatt liten. Fagforeningene ble først klar over disse interne prosessene like etter sommeren.

Tempoet i prosessene er foruroligende høyt. Det er svært krevende å danne seg en oppfatning av hva nye løsninger og eventuelle samarbeidskonstellasjoner vil bety for NTNU, og om det vil bidra til høyere kvalitet på kort og lang sikt. Det er mange saker i bevegelse som gjensidig påvirker hverandre.

Fagforeningene ble invitert til dekanmøtet den 14.10 hvor SAKS ble behandlet. Til dette møtet ble det presentert et notat fra «SAKS-sekretariatet». Notatet var et tidlig utkast til skrevet som skal behandles på styremøtet den 5. november, og som etter styrebehandling skal sendes KD. Siden 14.10. er notatet bearbeidet og diskutert i flere omganger.

Det foreliggende dokumentet er strukturert langs linjene rektor trakk opp i sin presentasjon av SAKS den 14.10. Det drar opp mange krevende problemstillinger. Rektor har gjentatte ganger invitert alle parter til å bidra til at alle argumenter og motforestillinger kommer på bordet før vedtak fattes i styret. Fagforeningene følger med dette opp utfordringen.

Kommentarer til innholdet

Under punktet *Forutsetninger og tiltak for å realisere NTNUs strategiske profil* sies det: «Som institusjon vil NTNU tenke langs tre akser for å utvikle seg videre som et internasjonalt fremragende universitet», (forsterket samarbeid, både faglig og organisatorisk, med SINTEF; den internasjonale dimensjon; en samlokalisert campus).

For å se på forholdet til SINTEF er det nedsatt en topptung gruppe fra NTNU og SINTEF – *Bedre sammen*-prosjektet (frist juni 2015). Dette arbeidet vil være lukket for de fleste. Vi vet lite om hva SINTEF tenker, selv om Konsernsjef Unni Steinsmo har indikert at hun er imot sammenslåing av de to institusjonene (bl.a. Universitetsavisa 22.10.14).

Bedre faglig samarbeid burde være mulig, men ny organisering kan bli veldig krevende. Særlig fordi tettere organisatorisk samarbeid med SINTEF kan reise spørsmålet om forholdet til lov- og avtaleverk, særlig innen personalforvaltningen. Vi ber NTNU være oppmerksom på disse utfordrende problemstillingene knyttet til bl.a. UH- og Tjenestemannsloven (jf. Ryssdal-utvalget 2003).

Hvis man legger et måleparameter som brukes i internasjonale universitetsrangeringer til grunn (antall studenter pr antall vitenskapelige ansatte, lavt tall er bra, høyt tall dårlig) så vil man ved å

regne SINTEF-forskerne som vitenskapelige ansatte komme veldig bra ut. SINTEFs suksess på EU-arenaen vil også telle positivt for en NTNU–SINTEF-konstellasjon. Spørsmålet er om det er riktig å la slike kriterier motivere til store organisasjonsmessige endringer med vidtgående konsekvenser.

I forbindelse med den internasjonale aksjen, må man vurdere hvor mye gevinst vi har hatt ved formelle avtaler med utenlandske universiteter. Man bør heller ikke undervurdere de mange og omfattende internasjonale nettverk de vitenskapelige ansatte har til internasjonale toppforskere og forskningsnettverk, uavhengig av formelle koblinger til andre universiteter (man kan se på sampublikasjoner, felles forskningsprosjekter, felles søknader til EU osv).

Det vises til mange og gode argumenter for å tenke helhetlig med tanke på campus og bygningsmasse i Trondheim. Imidlertid er det ingen automatisk sammenheng mellom en slik helhetlig tenkning og samarbeid, og reorganisering og sammenslåing. Det motsatte kan også være tilfelle. Gode samarbeidsrelasjoner både med SINTEF og HiST kan bli utfordret i prosessen.

Til 0-alternativet, mao at NTNU fortsetter mer og mindre som før, sies det NTNU kan fortsette å utvikle seg som en internasjonalt fremragende institusjon også uten å fusjonere med andre statlige universiteter og høyskoler. Argumentasjonen kunne på dette punktet vært mer systematisk og grundig. Den er veldig kort sammenliknet med argumentasjon og grundighet i det som angår fusjon med HiST.

Til lokal fusjon hevdes det at HiST som en høyskole fremstår med et fagtilbud som matcher godt med NTNUs portefølje. Fra HiSTs perspektiv vil matchen være god. Ved en vurdering av hva som tjener NTNUs strategiske mål fram mot 2020, må saken imidlertid i første rekke sees fra et NTNU-perspektiv, og NTNU har en betydelig annen og bredere profil enn HiST.

Til nasjonale fusjoner sies at de aktuelle (fusjons)kandidatene Gjøvik, Ålesund og Narvik bør vurderes samlet som ett konsept hvor NTNU tar en sterkere nasjonal rolle for å styrke og koordinere teknologiforskningen og -utdanning i Norge. En slik stor-fusjon vil sørge for at NTNU blir lokalisert i alle landsdeler.

I en slik fusjon vil ikke bare teknologiutdanningene ved de aktuelle høyskolene slås sammen med NTNU. De fire institusjonene motsetter seg en fusjon dersom fusjon med teknologimiljøene blir aktuell. Det sies ikke noe i dokumentet om hvor store deler NTNU ved en evt fusjon vil «få på kjøpet» i tillegg til teknologidelene, og hva dette vil bety.

Det fremstår unektelig også noe paradoksalt at NTNU har vedtatt en samlet, kompakt campus bygd på faglige og organisatoriske argumenter, mens man i denne sammenhengen åpner for å vurdere en enda mer spredt campus enn tilfellet er i dag. Utfordringer knyttet til den geografiske spredningen bør ikke undervurderes.

Oppsummerende kommentarer

Fagforeningene er fornøyd med at dokumentet har blitt betydelig bearbeidet etter innspill fra oss ved flere anledninger. Bearbeidingen og modifiseringen er steg i riktig retning.

Imidlertid mener vi at dokumentet underkommunerer de betydelige potensielle negative konsekvensene som ligger både i sammenslåing med SINTEF, HIST og HIST+. Førstnevnte knytter seg på særlig vis til lov- og avtaleverk samt at det kan utfordre dagens gode samarbeidsrelasjoner, mens de to sistnevnte spesielt angår finansiering, fordeling av tid til forskning og undervisning for vitenskapelig ansatte, faglig kvalitet og geografisk beliggenhet.

Det er også for dårlig balanse mellom 0-alternativet og argumentene for sammenslåing med HIST. 0-alternativet er for lite utviklet. Videre er vurderinger knyttet til bredde, samt tverr- og flerfaglighet ved NTNU, nærmest fraværende. Omstillingskostnader ved eventuelle fusjoner er nevnt, men underkommunisert. Dessuten mener vi at ansattperspektivet må bringes tydeligere frem i dokument og prosess.

Dokumentet er heller ikke tydelig nok for grunnforskningens betydning for NTNU. Det slås i innledningen fast at NTNU skal ha et tyngdepunkt i profesjonsutdanning på masternivå. Det kan være opportunt i SAKS-sammenheng, men det kan være utfordrende i for NTNU som universitet på lengre sikt.